

δυστυχῶς βασιλέως τῆς Καστιλλίας, ἔλυσε τὰ ἐνδύματά του, ὅπως δυνήθη ν' ἀναπνεύσῃ καλλίτερον καὶ ἤρξατο ἐντρίβων αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς του καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ ἰδίως κατὰ τὴν καρδίαν.

Μετὰ παρέλευσιν δ' ὀλίγων στιγμῶν ὁ Ἑρρίκος, στεναίνας ἐλαφρῶς, ἠνέφξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καί, ἀναγνῶριστας τὸν δὸν Βελτρὰν Δὲ Λὰ Κουέβαν, ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα.

— Εὐχαριστῶ! εἶπε διὰ φωνῆς ἀσθενοῦς καὶ μὲν ἀκουομένης.

Ἐπανέκλεισε δὲ κατὰ σκοπὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπεκοιμήθη ἡσύχως.

Ἄλλ' ὁ κόμης Δὲ Λεδέσμας, ἐπανακτῆσας καὶ οὗτος τὰς δυνάμεις του, ἤγειρεν αὐτὸν καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ μετέφερεν αὐτὸν εἰς τὴν μικρὰν μυστικὴν οἰκίαν του, τὴν ὁποίαν οἱ ἀναγνώσται μάς ἤδη γνωρίζουσι.

— Δὲν εἰμπορῶ νὰ σε ἀρήσω μόνον, Ἑρρίκε, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, οἶονεὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν βασιλέα, διότι οἱ ἐχθροί σου εἶνε καὶ ἐχθροί μου, καὶ διότι, ἄνευ σοῦ, ὁ ἤδη πανίσχυρος κόμης Δὲ Λεδέσμας θὰ κατακτῇ νὰ ἐπαιτῇ τὸν ἄρτον του.

Z'

Δέκα πέντε ἡμέραι εἶχον παρέλθει ἀπὸ τῆς θαυματουργοῦ ἐμφανίσεως τοῦ κόμητος Δὲ Λεδέσματος.

Πολυάριθμοι ἐργάζοντο ἐν τῇ παρὰ τὴν εἰσόδον τῆς πόλεως Ἀβίλης κειμένη εὐρυτάτῃ καὶ ἀπεράντῃ πλατείᾳ, παρ' ἣ ἀνηγείρετο μεγαλοπρεπὲς θέατρον, τὸ ὁποῖον διεκόσμου μετ' ἄκρας φιλοκαλίας καὶ κομψότητος.

Ὅπισθεν τοῦ θεάτρου τούτου, πεντήκοντα περίπου κάπηλοι τοῦ στρατοῦ, βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν, κατεγίνοντο ἀνεγείροντες μικρὰ παραπήγματα καὶ σκηνάς, ἐνθα διάφοροι περίεργοι διαβάται, οἵτινες, προσκληθέντες ὑπὸ τῶν συνωμοτῶν, ἤρχοντο ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ βασιλείου, κατέπαυον τὴν πεινᾶν των καὶ ἔσθονον τὴν δίψαν των.

Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀβίλης ἀνήγγειλαν τὴν ἐνάρξιν τῆς ἀλλοκότου τελετῆς, ἣν κατωτέρω θὰ περιγράψωμεν, καὶ χάριν τῆς ὁποίας εἶχε συναθροισθῇ ἄπειρον πλῆθος λαοῦ, εἰς ἐκ τῶν καπήλων, οἵτινες εἶχον διαταχθῇ νὰ παρευρεθῶσιν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς ἐορτῆς, ἔσχε τὴν ἐπιτυχὴν ἰδέαν ν' ἀναρτήσῃ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς ὑπερμεγέθους σκηνῆς του μεγάλῃν τινὰ σανίδα, ἐφ' ἣς ἀνεγινώσκοντο αἱ ἐξῆς λέξεις, γεγραμμέναι μεγάλῳις γράμμασιν:

ΖΗΤΩ Ο ΔΟΝ ΑΛΦΟΝΣΟΣ Ο ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ!

Κάτωθι δὲ αὐτῶν ἀνεγινώσκετο ἡ δελεαστικὴ λέξις. Καπηλείον (Taverna), καὶ κατωτέρω ἀκόμη, ἐν εἶδει εἰδοποιήσεως πρὸς τὸν λαόν, ἡ ἐξῆς ἀποφθεγματικὴ φράσις: «Μάθετε, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ὅτι ὁποῖος σήμερα σπᾶσῃ τὰ ποτήρια θὰ τὰ πληρώσῃ!» (Sedan los grandes y chicos que hoy quien rompe, paga!) Οὐδεὶς ὁ διερχόμενος ἐκείθεν καὶ μὴ ἀ-

ναγινώσκων τὰς λέξεις ταύτας. Ἄλλὰ δυστυχῶς ἡ θύρα τοῦ καπηλείου ἦτο ἐρμητικῶς κεκλεισμένη, ὥστε ἕκαστος διήρχετο λέγων:

— Αὐτὸς ὁ κάπηλος πρέπει νὰ ᾔνεξ-αίρετος ἀνθρώπος· θὰ ἔλθω εἰς τὸ καπηλείον του μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐορτῆς.

Ἄλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ σταματήσῃ, φοβούμενος μὴ καταπατηθῇ ὑπὸ τοῦ συνωθουμένου καὶ διαβαίνοντος ἐκείθεν πλήθους. Ἡ ἀπέραντος πλατεῖα ἔδρευε κυρίων, σπουδαστῶν, κληρικῶν, πολιτῶν καὶ χωρικῶν ἐξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν καὶ χωρίων τοῦ κράτους, οἵτινες ἀνέμενον τὴν ἐνάρξιν τῆς ἀλλοκότου ἐκείνης τελετῆς, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἠθέλωμεν τολμήσει νὰ περιγράψωμεν, ἂν δὲν περιείχετο εἰς ὅλα τὰ χρονικὰ ἀπομνημονεύματα καὶ τὰς ἱστορίας τῆς Ἰσπανίας.

Εἶχον ἀνεγείρει τὴν αὐλαίαν, ἥτις ἐκάλυπτε τὴν πρόσοψιν τοῦ θεάτρου, καὶ ἐδείκνυν εἰς τὸν ἐκπεπληγμένον λαὸν ἱκρίον, ἐφ' οὗ ἦτο ἐστημένον ἀνδρείκελον, παριστῶν τὸν δὸν Ἑρρίκον τὸν τέταρτον.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Καστιλλίας, παριστάνομενος μεγαλείτερος καὶ παχύτερος ἢ ὅσον ἦτο πραγματικῶς, ἦτο ἐνδεδυμένος μακρὸν καὶ πένθιμον φόρεμα καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου του. Ἐφ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὸ διάδημα, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του ἐκράτει τὸ σκήπτρον· ἐπὶ τινος δὲ προσκεφάλου, ἀπέναντι αὐτοῦ τοποθετημένου, εἶχον ἐναποθέσει τὸ ξίφος του.

Πολυάριθμοι ἀστυνομικοὶ κλητῆρες περιεστοίχιζον τὸ ἱκρίον, ἡ δὲ καστιλλιανὴ σημαία ἐκυράτιζεν ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ θεάτρου.

Ἄπαντες δὲ οἱ συνωμῶται, ἀφ' οὗ ἡ κρασθήσαν τῆς θείας λειτουργίας, διητυνῶνθαι πρὸς τὴν πλατεῖαν, προηγουμένης τῆς μουσικῆς· ἐν τῇ μέσῃ δὲ αὐτῶν ἔβαινε ὁ βασιλεὺς δὸν Ἀλφόνσος ἐπὶ ὠραίου ὑποκιτρίνου ἵππου (caballo di color de gamuza), τοῦ ὁποίου ἄπασα ἡ ἵπποσκευὴ ἦτο χρυσοκέντητος.

Ἐπεται συνέχεια.

Σ. * *

ΓΑΒΡΙΗΛ ΠΡΕΒΟΣΤ

Η ΔΟΥΛΗ

Α'

Ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ τρόπου, δι' οὗ ἀγαπῶσιν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ὅταν μᾶς ἀγαπῶσιν. Ἐκαστος εἶπε τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τοῦ ἀνεξαντλήτου καὶ ἐπ' ἄπειρον παραλλάσσοντος ἀπὸ λαοῦ εἰς λαὸν καὶ ἀπὸ γυναικὸς εἰς γυναῖκα.

Ρῶσός τις εὐπατρίδης, ἐξηκοντούτης περίπου, ὅστις ἔμενε σιωπηλὸς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως, ἐφάνη αἰφνης ἀναμνησκόμενος θλιβεροῦ συμβάντος καὶ εἶπε:

— Πάντες εὐχονται νὰ ἀγαπῶνται.

Τοῦτο ἔχει τι τὸ κολακευτικόν διὰ τὴν φιλοτιμίαν των. Καὶ ἐν τούτοις, πιστευσάτέ μοι, ὁ ἔρως τῆς γυναικὸς εἶναι ἐνίοτε φοβερώτερος τοῦ μίσους αὐτῆς!

Ἐπειδὴ διεμαρτύροντο, ὁ λέγων ταῦτα προσηνέχθη νὰ ἀποδείξῃ τὸ γεγονός, καὶ ἤρξατο τῆς ἐπομένης διηγήσεως:

Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον, φίλοι τινὲς εἰμεθα συνηγμένοι εἰς τὴν οἰκίαν μου περὶ σαμβάριον, πίνοντες κύπελλα θερμοῦ τεύτου μετὰ ρουμίου, ὅταν εἶδον εἰσερχόμενον τὸν κόμητα Τσχεμόβσκι. Ἐφόρει ἐνδυμασίαν ταξειδιώτου καὶ ἐφαίνετο πολὺ ἀνήσυχος καὶ τεταραγμένος. Δὲν ἐβράδυνα νὰ μάθω ὅτι ἔλαβε διαταγὴν τοῦ Τσάρου νὰ φύγῃ ἐκ Πετροπόλεως, ἐντὸς εἰκοσι τεσσάρων ὥρων, ἐξοριζόμενος εἰς τὰ ἐν Πολωνίᾳ κτήματά του.

Κατεμνηνύθη ψευδῶς ὡς μετέχων συνωμοσίας· μολοντί δὲ τὰ προηγουμένα καὶ οἱ οἰκογενειακοὶ αὐτοῦ δεσμοὶ διέψευδον τὴν ἀποδιδωμένην αὐτῷ κατηγορίαν, θὰ ἦτο ἐν τούτοις κινδυνώδης νὰ ἀπολογηθῇ, πρὶν ἢ ὑπακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν, καὶ ἠθέλησεν, ὡς πιστὸς ὑπῆκοος, ν' ἀπέλθῃ πρῶτον, ἐπιφυλασσόμενος ν' ἀποδείξῃ κατόπιν τὴν ἀθώότητά του.

Ἡ θέσις αὐτοῦ ἦτο δυσχερὴς καὶ τὸ ἡνῶσι. Ὁ κρύφιτος ἐχθρὸς, ὅστις ἠδυνήθη νὰ γεννήσῃ κατ' αὐτοῦ τόσῃ βαρείᾳ ὑπονοίᾳ, θὰ ἐφρόντιζε βεβαίως νὰ τὸν καταστρέψῃ, καὶ ἦτο ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι θὰ ἐζήτηι νὰ ἐπιρρίψῃ κατ' αὐτοῦ πᾶσαν συνδιάλεξιν, ἣ πᾶσαν σχέσιν, ἣν ἤθελε συναΐει μεθ' οἱουδήποτε πρὸ τῆς εἰς τὰ κτήματα αὐτοῦ ἀφίξεώς του. Τῷ ἐχρειάζετο μάρτυς, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ, καὶ ἦλθε νὰ με παρακαλέσῃ νὰ τῷ χρησιμεύσω ὡς τοιούτος.

Τὸ ὄχημά του ἀνέμενε εἰς τὴν θύραν. Παρεκάλεσα τοὺς φίλους μου ν' ἀπέλθωσιν, ἡτοίμασα τὸν ὀδοπορικόν μου σάκκον, καὶ μετὰ δύο ὥρας ἐτρέχον ἐν πλήρει ταχύτητι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἀσκόβ.

Τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον. Μολοντί δὲ εἰμεθα περιβεβλημένοι διὰ σιουρῶν καὶ ἐροφῶμεν συχνάκις ρακὴν, οὐχ ἥττον μετὰ δυσκολίας ἐπαλαιομεν κατὰ τῆς προόδου ἀποναικώσεως, τῆς παραλούσεως πάσας ἡμῶν τὰς κινήσεις.

Ἐν τούτοις ἔπρεπε νὰ προχωρήσωμεν. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ταχύτης τῆς πορείας ἡμῶν, ἐν πλήρει νυκτί, μᾶς ἀπεμάκρυνεν ἐντελῶς πάσης κατοικίας, καὶ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ φθάσωμεν εἰς τι χωρίον, ἢ οἰονδήποτε σταθμόν, εἰμὴ καταβροχθίζοντες, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀπόστασιν.

Ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετείνετο ἡ φαεινὴ πεδιάς ὑπὸ λευκὴν ομίχλην. Κατὰ μακρὰ διαστήματα συνηντῶμεν, ὡς φαντάσματα, ἐλάτας τινὰς μετὰ τοὺς κλάδους χιονοσκεπείς. Οὐδ' ἐν φῶς, οὐδὲ μία οἰκία εἰς τὸν ὀρίζοντα· εἰς ἐπίμετρον δὲ ἀγέλαι λύκων ἐφαίνοντο ὡς μελαναὶ κηλίδες ἐπὶ τοῦ ἀτελευτήτου τούτου πανοράματος.

Ὁ ἀμαξηλάτης ἡμῶν ἦτο ὡς ἀπολιθωμένος ἐπὶ τῆς ἐδρας του, πλήττων αὐτομάτως τοὺς δύο ἵππους, φέροντας εἰδικὰ

διὰ τὸν πάγον πέταλα, καὶ διασχίζοντας τὸν ἀέρα καλπάζοντες ἀδικλείπτως.

Πρὸ μικροῦ μία τῶν ἡνιῶν ἐκόπη, καὶ θὰ ὑπογρεοῦμεθα νὰ διέλθωμεν τὴν νύκτα μεταξὺ τῶν πάγων, ὅταν ὁ ἀμαξηλάτης ἡμῶν, χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ. μᾶς ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου ἐρυθρόχρουν φῶς, σημαίνον ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχε καταφύγιόν τι.

Τὸ καταφύγιον τοῦτο ἦτο εἰδός τι ἀμαξοστασίου, ὡς τοιαῦτα πολλὰ ὑπῆρχον ἐν Ῥωσίᾳ, ἔνθα οἱ ταξιδιωταί, πληρόντες καπνικὰ τινα, ἠδύναντο ν' ἀναπαυθῶσι μέχρι τῆς πρωΐας.

Εἰς χθαμαλὴν τινὰ αἰθουσαν, φωτιζομένην ὑπὸ καπνίζουσης καὶ ἀνευ ὕλου λυχνίας, οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ τετυλιγμένοι διὰ τῶν μηλωτῶν αὐτῶν ἐκοιμῶντο κύκλῳ ἐπὶ σκεπασμάτων ἢ ἐπὶ ἀχύρων. Παρὰ τὴν αἰθουσαν ὑπῆρχε συνήθως εἶδος καπηλείου, ἔνθα ἠδύνατό τις, πρὶν ἢ κοιμηθῇ, νὰ ροφήσῃ οἶνον πνευματώδη ποτᾶ.

Μόλις κατήλθωμεν τοῦ ὀχήματος, ἠκούσαμεν ὀξεῖας κραυγᾶς ἐξερχομένης ἐκ τοῦ παρὰ τὸ ἀμαξοστάσιον δωματίου, καὶ διὰ τῶν ὑπὸ τῆς πάχνης σκοτεινῶν ὕλων, διεκρίναμεν τινὰ καταδιωκόμενον ἐν πᾶλῃ.

Σπεύσαντες εἰσῆλθωμεν εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ παρέστημεν εἰς ἀπαίσιον θέαμα.

Νεκρὰ κόρη δέκα ἔξ μέχρι δέκα ἐπτὰ ἐτῶν ἔσπερεν ὑπὸ τὰ κτυπήματα μάστιγος. τὰ ὁποῖα τῇ κατήνεγκε δι' ὅλης τῆς ἰσχύος ὑψηλὸς τις εὐήτης, μὲ ἀμαυροῦς ὀφθαλμούς, ὅστις, καίτοι εἶδεν ἡμᾶς εἰσελθόντας, δὲν ἔπαυσε νὰ τὴν κτυπᾷ.

Χωρὶς νὰ βραδύνῃ ὁ κόμης, ὥρμησε πρὸ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὅστις ἐφάνη μᾶλλον ἐκπεπληγμένος, ὅτι εὐρέθη τις φροντίζων διὰ τὸσφ μικρὸν πρᾶγμα, ἢ ὅτι εἶδε τυχαίως τινὰ, τολμῶντα ν' ἀντιπαρταχθῇ πρὸς αὐτόν.

Δυστυχῶς ὁ ἀνθρώπος ὕψωσε τὴν χεῖρα ἵνα ἀπωθήσῃ τὸν κόμητα, ἀλλ' οὗτος προλαυβάνων τὴν κίνησιν ἀνέτρεψεν αὐτόν δι' ἐνὸς γρόνθου.

Τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Ὁ ἀνθρώπος πίπτων ἐκτύπησε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς γωνίας τῆς τραπέζης τοῦ καπηλείου, καὶ τὸ αἷμα ἀνέβλυσεν ἐκ τῆς πληγῆς του οὕτως, ὥστε νὰ τὸν καταστήσῃ ὑποχείριον.

— Εἶμαι ὁ κόμης Τσχεμόβκι, εἶπεν ὁ κόμης, θέτω τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ τραχήλου του.

— Χάριν, αὐθέντα, ἀνέκραξεν ὁ ἀνθρώπος ρέγγων. Ὁρκίζομαι εἰς τὸν ἅγιον Νι κόλαον ὅτι θὰ ὑπακούσω καὶ θὰ σὲ ἀκούσω.

— Ἐχει καλῶς. Ἐγέρθητι.

Ὁ ἀνθρώπος ἠγέρθη τηρῶν ὕψος ὑποταγῆς, καὶ μὴ προσέχων εἰς τὴν πληγὴν του. Τὸ ἅγιον θηρίον ἐπανεκίνησε τὴν βλακώδη αὐτοῦ προφύτητα.

Ἡ νεκρὰ κόρη ἀποσπασθεῖσα τῶν χειρῶν τοῦ κτηνώδους ἐκείνου ἀνθρώπου, ἠρεῖδε ἐπὶ τοῦ τοίχου μετ' ἐκφράσεως ἀνεκφράστου μεγαγχορίας. Ἦτο βεβηρία ὅτι ὁ ὑπὲρ αὐτῆς οἴκος ἡμῶν, θὰ ἀπέβαιεν αὐτῇ μᾶλλον ἐπιβλαβὴς ἢ ὠφέλιμος, διότι ὁ ἀνθρώπος θὰ ἐξεδικεῖτο μετὰ

τὴν ἀναχώρησιν ἡμῶν διὰ τὴν προσβολήν, ἣν ἔνεκα αὐτῆς ὑπέστη.

Ὡχρὰ καὶ συνεσταλμένη, μόλις ἤγειρε τοὺς μεγάλους αὐτῆς ὀφθαλμούς, μὴ τολμῶσα νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν προστατεύσαντα αὐτήν.

Ἡ στάσις αὕτη οὐδόλως παρέβλαπτε τὴν καλλονὴν αὐτῆς, ἥτις ἦτο πραγματική, παρὰ τὴν ἀσθενικὴν αὐτῆς ὄψιν.

Ἦτο ὠραία, καὶ ἀκριβῶς εἶπεν, ἡννόει τις πόσον ἤθελεν εἰσεῖν ὠραιότερα. Εἶχε πολλὰ ὑποστῇ καὶ ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς εἶχε βραδύνει· ἀλλ' ἦτο ὑψηλοῦ ἀναστήματος εὐτωμος ἡ κόμη της καὶ κατερχομένη ἀπὸ τοῦ μετώπου της εἰς ἀδρούς πλοκάμους μέχρι τῆς ὀσφύος, εἶχε ἰδιάζον μελανὸν χρῶμα κυανοχρυσίζον καὶ ἀντηνάκλα λαμπρῶς εἰς τὸ φῶς. Ἐν τέλει τὸ σύνολον ἤρμοζε καλῶς ἐν τῇ περιβολῇ αὐτοῦ.

Ἡ ἐνδυμασία τῆς δούλης, τόσφ ἄχαρις διὰ τὰς γράϊας, ἀρμόζει καλῶς εἰς τὰς νέας· τὸ τετραγώνον ἀνοιγμα τοῦ περιστηθίου, ἡ ἐσθῆς, ἡ σχηματίζουσα θώρακα ἐπὶ τοῦ στήθους, τὸ λευκόφαιον χρῶμα τοῦ ὑφάσματος, ὠραϊζόμενου θαυμασίως ὑπὸ μαλλίνης ταινίας μελανῆς ἢ κυανῆς, πάντα ταῦτα, ὅσφ μετρίως καὶ ἂν ὦσι κατεσκευασμένα, ἀποτελοῦσι σύνολον ἀπλοῦν καὶ κομψόν· εἶδον δὲ καὶ ἐπιφανεῖς κυρίας ἐνδυομένας οὕτως ἐκ φιλαρέσκου ἰδιοτροπίας.

— Τὸ ὄνομά σου, μικρά, ἠρώτησεν ὁ κόμης.

— Δάσχα, ἐντιμότητε, ἐψιθύρυσεν ἡ νεκρὰ κόρη.

— Εἶσαι πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

— Πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν. Ἦμην δούλη εἰς τὰ ὑποστατικά τοῦ κόμητος Σμαλῶφ καὶ ἔφυγα ἀπ' ἐκεῖ.

— Δὲν ἦσο λοιπὸν εὐτυχής;

— Ὁχι, ἐντιμότητε.

— Καὶ ἐνταῦθα εἶσαι εὐτυχεστέρα;

Ἐπῆλθε στιγμὴ σιωπῆς.

— Εἶναι ἡ πρώτη φορά, ὑπέλαβεν ὁ κόμης, καθ' ἣν σὲ ἔδειρεν ὁ ἀνθρώπος οὗτος;

— Ὁχι, ἐντιμότητε, καὶ ἀλλοίμονον! πολὺ φοβοῦμαι προσέθηκε, στεναζούσα, ὅτι δὲν θὰ εἶναι ἡ τελευταία.

— Διατί σὲ ἔδειρεν;

Ἡ νέα κόρη ἠρυθρίασε καὶ δὲν ἀπήντησε.

— Διατί ἔδειρες τὸ κοράσιον; ἠρώτησεν ὁ κόμης τὸν κύριον τοῦ καπηλείου.

— Διότι δὲν εἶναι ἱκανὴ διὰ τίποτε καὶ τὴν τρέφω.

— Τὴν εὖρες λοιπὸν εἰς τὰς ὁδοὺς;

— Μάλιστα, ἐντιμότητε. Καί, ἐννοεῖται... εἶναι ὠραία... καὶ ἂν ἤθελε θὰ μοι ἔφερε χρήματα, ἀντὶ νὰ μοι κοστίζῃ... Λοιπὸν ὄχι! δὲ θέλει· καὶ ἂν ἡ ἐντιμότης σας τῇ ἐπρότεινε ἑκάτὸν ρούβλια...

— Ἀτιμε!... εἰςέυρεις ὅτι εἶσαι ἄξιος μαστιγώσεως!... Ἀλλ' ἄρκει. Σοὶ δίδω διακόσια ρούβλια καὶ μοι τὴν παραχωρεῖς.

— Διακόσια ρούβλια!... ὦ! ὁ ἐντιμότητος εἰμπορεῖ νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτὴν ἀμέσως.

Ἡ νεκρὰ δούλη ἤκουσε τὴν συμφωνίαν ταύτην μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἀδιαφορίας.

— Καὶ σὺ μικρά, συναινεῖς; ἠρώτησεν ὁ κόμης.

— Ἡ ἐντιμότης σας φαίνεται καλὸς αὐθέντης. Συναινῶ νὰ εἶμαι δούλη εἰς τὰ ὑποστατικά του.

— Ἀλλὰ δὲν θὰ φύγῃς πάλιν;

— Ὁχι, ὄχι, αὐθέντα.

Ἐν τούτοις ὁ ἀμαξηλάτης ἐπεσκεύασε τὰς ἡνίας του, καὶ ἐβίαζα τὸν φίλον μου νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν πορείαν μας, οἰκτιρῶν τὴν ἀκαίρον γενναιοφροσύνην του.

— Τί τὴν θέλεις αὐτὴν τὴν κόρην; τῷ εἶπον.

— Οὔτε ἐγὼ εἰςέυρω· ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ τὴν ἀφήσω εἰς τὸν ἀνθρώπον αὐτόν. Μὲ μίαν δούλην περισσώτερον ἢ ὀλιγώτερον δὲν τρέχω τὸν κίνδυνον νὰ ὑποστῶ νέαν δυσμένειαν.

Τὸ κοράσιον εἰθισμένον εἰς τὸ ψύχος, ὡς τέκνον τοῦ βορρᾶ, περιεβλήθη μαλλινὸν σάκκον καὶ ἔλαβε θέσιν πλησίον τοῦ ἀμαξηλάτου.

B'

Ὁ κόμης ἀνῆκεν εἰς ἀρχαίαν οἰκογένειαν τῆς Πολωνίας ἐγκατασταθεῖσαν πρὸ πολλοῦ ἐν Ῥωσίᾳ. Ἡ περιουσία λοιπὸν αὐτοῦ ἦτο κολοσσιαία, διότι οὐδεμίαν ὑπέστη δήμευσιν ἢ καταστροφὴν, ἀς ἀναποφεύκτως συνεπάγονται αἱ ἀγρονοιστάσεις.

Μόνον ἐκ φθόνου θὰ ὠρμήθη ὁ καταγείλας αὐτόν. Διανοεῖτο μάλιστα μήπως ἡ προσβολὴ προσεβλήθη ὑπὸ τινος συμπολίτου του, φθονήσαντος τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτοῦ θέσιν.

Ὅπως δὴποτε, ἡ θέσις του ἦτο λαμπρά. Αἱ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κόβνο κτήσεις του, ἔνθα ἐξώρυσεν αὐτόν ὁ Τσάρος, τῷ ἐπέτρεπον αὐταὶ μόναι διὰ τῶν εἰσοδημάτων των νὰ διάγῃ μεγαλοπρεπῶς· καὶ εἰς τὰς κτήσεις του ταύτας, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν πολυαρίθμων δούλων του, ἦτο ὡς βασιλεὺς ἐν τῷ κράτει αὐτοῦ.

Μόλις ἐφθασεν, ἡ πρώτη του φροντίς ἦτο νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν Δάσχαν εἰς γέροντα ὑπηρετὴν οἰκογενειάρχην, ὅστις συγκατέλεξε αὐτὴν μετὰ τῶν τέκνων του. Μεθ' ὃ δὲν ἐσκέφθη πλέον περὶ τούτου.

Μετὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπανῆλθον εἰς Πετρούπολιν, ἵνα συντελέσω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν διὰ χάριτος ἐπάνοδον τοῦ φίλου μου. Ἡ ἐξορία του θὰ ἦτο βραχυτάτη· καί, ἄληθως, δὲν εἶχε παρέλθει μὴν, ὅτε διαταγὴ ἀνακλήσεως τῷ ἐστάλη ἐκ Πετρούπολεως εἰς τὰ κτήματά του.

Πλούσιος καὶ ὠραίος ὁ κόμης, ἡγάπα τὴν κοινωνίαν καὶ ἔλαμπεν ἐν αὐτῇ. Μετ' ἐνθουσιασμοῦ λοιπὸν ἀπεδέξατο τὴν ἀπόφασιν, ἥτις τὸν ἐπανεφέρειν εἰς τὰς τέρψεις του.

Ἡ Πετρούπολις εἶναι ἴσως μετὰ τοὺς Παρισίους, ἡ μᾶλλον εὐθυμὸς πόλις τῆς Εὐρώπης. Ἡ ὑψηλὴ κοινωνικὴ τάξις, ἥτις εἶναι λίαν ἐπιφανὴς, διατηρεῖ καὶ

εἰς τὰ ἥθη, ὑπὸ τὴν διπλὴν ἐποψιν τῶν ἐρώτων καὶ τῆς πολυτελείας, τὰς παραδόσεις τῶν ἐκλειψασῶν ἀρχαίων μοναρχιῶν. Ἐκεῖ, ὅπως πανταχοῦ, ὅταν ἡναι τις πλούσιος, τῷ ἀνοίγονται ὅλαι αἱ θύραι, καὶ καθίσταται περιζήτητος εἰς ὅλας τὰς αἰθούσας.

Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ὁ κόμης δὲν ἦτο ἄνθρωπος τῶν ἡδονῶν κατὰ τὴν ἀποδιδωμένην εἰς τὴν λέξιν σημασίαν· φύσις ἰσχυρὰ καὶ σφριγώσα, ἀπηξίου νὰ παρασυρθῇ ὑπὸ γυναικός, καὶ ἀκριβῶς εἰπεῖν, δὲν ἦτο γνωστὸν νὰ εἶχε ἐρωμένην.

Ἐκ γενναιοφροσύνης μόνον καὶ οὐχὶ δι' ἄλλο τι, παρέλαβε τὴν νεαρὰν δούλην. Διὰ τοῦτο, μάλιστα φθὰς εἰς τὰ κτήματά του, ἐνπιστεύθη αὐτήν, ὡς εἶπον ἥδη, εἰς γηραιὸν ἐπιστάτην, χωρὶς ν' ἀσχοληθῇ περισσώτερον. Ὁ βίος ἄλλως τε, ὃν διήγεν ἐν Πετρούπολει, ἦτο βίος ἐορτῶν, διασκεδάσεων καὶ λήθης.

Δεκαεξὶ παρῆλθον μῆνες, ὅτε ἐπῆλθεν εἰς τὸν κόμητα ἡ ἰδέα νὰ διέλθῃ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνοιξέως εἰς τὰ ἐν Κόβνφ κτήματά του.

Ἡ νεαρὰ δούλη ἐμεγάλωσεν. Ἦτο ἥδη ὠραιότατη δεκαοκταετής κόρη, ὠχρὰ, μεβαδισμα εὐσταλές, ἐν πλήρει ἀνθούσῃ νεότητι.

Κατ' οὐδὲν μετέβαλε τὴν προτέραν ἐνδυμασίαν της, εἰμὴ ὅτι ἐμήκυνε τὰς πτυχὰς τοῦ φορέματος αὐτῆς, αἵτινες ἐφθον ἤδη μέχρι τοῦ ἐδάφους. Ὡμοίαζε ἔμψυχον μάρμαρον· εἶχε τι τὸ ἀγαλματώδες καὶ τὸ ἀγγελικόν, ἰσχυρὸν λαμπρύνον καὶ ὑποκρυπτομένην ὑπὸ νουσηρότητα πλήρη θελητήτων. Τὸ ἄνθος πρὸς στιγμὴν ὠχρίσταν, ὠρθώθη πάλιν ἐπὶ τοῦ στελέχους αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβε πλειοτέραν ζωὴν καὶ λάμψιν ὑπὸ τὰς ἐπιδραφισινομέναις αὐτῷ φροντίδας. Τὰ πάντα ποιοῦσα μετ' ἐπιμονῆς, ἡδυνήθη, καίτοι ἀσχολουμένη εἰς τὰ ἔργα τῆς βελόνης, νὰ μάθῃ ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν· ἡ δὲ νεαρὰ αὐτῆς διάνοια, ἀκαλλιέργητος μέχρι τοῦδε, ἔλαβεν ἀνάπτουξιν ἀκούσαν νὰ καταστήσῃ αὐτὴν λίαν ἐνδιαφέρουσαν.

Καὶ ἂν εἶχε παραγγεῖλῃ αὐτὴν ὁ κόμης, θὰ ἦτο ὅποια ἦτο, πλάσμα πρὸ τοῦ ὁποίου κύπτει τις ἐξ ἐνστικτοῦ, μὴ λογιζόμενος τὴν ἔμφυτον εὐγένειαν· τὴν ἐπιβάλλουσιν ἐν αὐτῇ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν συμπάθειαν.

Ἡ ἐντύπωσις, ἣν τῷ ἐνεποίησεν, ἦτο παραδόξος. Οὐδέποτε εἶδε, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν αὐτὴν, γυναῖκα συνδυάζουσαν τοσαύτην ἀπλότητα πρὸς ταιαύτην καλλωπὴν. Ἐκαστος περὶ αὐτὴν ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ μαντεύσῃ τὰς ἐπιθυμίας της, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ γέρον ἐπιστάτης, πρὸς ὃν εἶχεν ἐμπιστευθῇ αὐτὴν, τὴν περιεποιεῖτο περισσώτερον τῶν ἰδίων αὐτοῦ τέκνων.

Ἐξ ὑψηλοφροσύνης καὶ ἀξιοπρεπείας ὁ κόμης, δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ εἰς ἐκὺν τὸν τί ἡσθάνετο· ἀλλ' ἄκων ἐπανήρχετο καθ' ἐκάστην πρὸ τῆς κατοικίας τοῦ γέροντος ἐπιστάτου, ἐν ἀκούσῃ παρὰ τῆς Δάσχα· τὰς ἀπλὰς ταύτας λέξεις:

— Καλὴν ἡμέραν αὐθέντα.

Δούλη! . . . Ἡδύνατό τις ν' ἀγαπήσῃ δούλην; . . .

— Θὰ τὴν νυμφεύσω, ἐσκέφθη ἡμέραν τινὰ ὁ κόμης, καὶ δὲν θὰ σκεφθῶ πλέον περὶ αὐτῆς.

Ἀλλ' εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ γάμου ἡσθάνθη ὅλον τὸ αἷμά του συρρεόν εἰς τὴν καρδίαν. Νὰ τὴν νυμφεύσῃ; ὁ θησαυρὸς οὗτος νὰ ἀνήκῃ εἰς ἄλλον; ἄλλος, εἰς οὐτιδανὸς χωρικός, νὰ κηλιδῶσῃ διὰ τῶν φιλημάτων του τὸ ἰνδαλμα τοῦτο τῆς γυναικός; Βασανιστικὴ ζηλοτυπία τὸν κατελάμβανεν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ. Καὶ ἐν τούτοις τί θὰ ἔλεγεν ὁ κόσμος; τί θὰ ἔλεγον οἱ δούλοι τῶν κτήσεών του, ἂν ἡννόουν ὅτι ὁ κόμης Τσχεμόσκι κατήρχετο μέχρι τοιούτου ἔρωτος;

Ἐν μέσση τῷ ὑπελείπετο· νὰ τὴν ἐρωτήσῃ, καὶ νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸς ἐκὺν, καλῶν αὐτὴν εἰς τὸ μέγαρόν του. Τὸ γόντρον βεβαίως θὰ κατέπιπτε πρὸ νεαρᾶς κόρης, ἀποσπασθείσης ἐκ τοῦ κύκλου αὐτῆς, καὶ θὰ ἔχανε πᾶν θέλητρον ἀπομακρυνομένη αὐτοῦ.

Ἡ νεαρὰ κόρη κληθεῖσα μετέβη εἰς τὸ μέγαρον.

— Τί θὰ ἔλεγες ἂν σὲ ἡγάπων; εἶπεν ὁ κόμης ἀφελῶς καὶ μετ' ἀστεϊσμοῦ, ἀντικειμένου εἰς τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ αἰσθήματα.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ κόρη ἀφῆκε τοὺς βραχίονας νὰ πέσωσι κατὰ μῆκος τοῦ σώματός της, καὶ σταυρώσασα τὰς χεῖρας, μελαγχολικὴ καὶ ταπεινὴ, οὐδὲν ἀπήντησε.

— Θέλεις νὰ σὲ καταστήσω ἐλευθέραν διὰ νὰ μοὶ ἀπαντήσῃς; ὑπέλαβεν ὁ κόμης, παρατηρῶν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων του.

— Τί νὰ τὴν κάμω τὴν ἐλευθερίαν; Ὅχι, ὄχι, αὐθέντα· εἰμαι δούλη καὶ θέλω νὰ μένω δούλη.

— Δὲν ἀγαπᾷς κανένα;

— Ὅχι, ὄχι, αὐθέντα.

— Ἐν τούτοις εἶσαι ὠραιότατη, Δάσχα. . . Καὶ ἂν σὲ ἡγάπων ἐγὼ διακαῶς, μὲ ὅλην τῆς ψυχῆς μου τὴν δύναμιν, τί θὰ ἔλεγες;

— Ὅτι ἀνήκω ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ ὑπακούω εἰς τὸν αὐθέντην μου.

— Λησμόνησον ὅτι σοὶ εἶπον, εἶπεν ἀποτόμως ὁ κόμης, νικηθεὶς ὑπὸ τῆς ἀδρανεῖς ταύτης.

Καὶ τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὴν νεαρὰν κόρην, τὴν ὠδήγησε μέχρι τῆς θύρας.

Ἀναμφιβόλως ἦτο ἐρωτευμένος περισσώτερον, ἢ ὅσον ὑπέθετε· διότι ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων του ὡς αὐθέντου, ἡσθάνθη ἀποτροπὴν. Θὰ προετίμα ἐλατοντάκις ἀρνησιν ἢ τὴν δουλικὴν προσφορὰν τοῦ ἀτόμου αὐτῆς, καὶ θὰ ἡρυσίαι ἐπωφελοῦμενος πράξεως ὑποταγῆς, εἰς ἣν οὐδόλως μετεῖχεν ἡ ψυχὴ.

Ἡ νεαρὰ κόρη μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, κατέστη μελαγχολικωτάτη. Ἀκμαιότερα, ὅσον οὐδέποτε, εἰς τὰς ἐντυπώσεις αὐτῆς, προσεπάθει νὰ μὴ ἐννοηθῇ καὶ πάντοτε ὠραία, καὶ πάντοτε ψυχρὰ

ἀπῆντα εἰς τὸν χειρετισμὸν τοῦ κόμητος διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου;

— Καλὴν ἡμέραν, αὐθέντα.

Δύω γυναῖκες ὑπῆρχον ἐν ἐκυτῇ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ὑποτεταγμένη δούλη ἡ περιφρουρῶσα ἐκυτὴν, ἡ εἰθισμένη εἰς τὰς βασιάνους, τὰ μαρτύρια καὶ τὰ κτυπήματα· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου παρὰ τὴν δούλην ὑπῆρχε τὸ ἐκλεκτὸν ὄν, ἔχον καρδίαν εὐαίσθητον καὶ πλήρη ἐρωτικοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἐτόλμα μὲν νὰ ὁμολογήσῃ, ὑπῆρχεν ὅμως ἀκμαῖον ἐν αὐτῇ.

— Οὐδεὶς θὰ μάθῃ ὅτι τὸν ἀγαπῶ, ἐσκέπτετο, καὶ ἐκείνος ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἀγαπῶ· θὰ ἀρνηθῶ νὰ γείνω σύζυγός του, καὶ θὰ ἀποθάνω μετὰ τὸν ἐρωτὰ μου.

Μετὰ τινὰ καιρὸν ὁ κόμης, διερχόμενος πρὸ τῆς κατοικίας τοῦ γέροντος ἐπιστάτου, ἤκουσε ρωσικὴν μελωδίαν ἄδουμένην μετὰ δακρύων· ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν τῆς Δάσχα, ἥτις μόλις εἶδεν αὐτὸν ἐσιώπησε. Νὰ τῷ ἀποκρύπτῃ καὶ αὐτὰ τὰ δάκρυά της ἦτο πολὺ!

Τὴν ἐπιούσαν προσεκάλεσεν αὐτὴν ὁ κόμης ἐκ νέου εἰς τὸ μέγαρον. Ἡ αὐτὴ πάντοτε συνεσταλμένη στάσις· οἱ βραχίονες κρεμάμενοι, αἱ χεῖρες ἐσταυρωμέναι — ἡ ὑποτασσομένη δούλη.

— Δὲν θέλεις λοιπὸν νὰ με ἀγαπήσῃς; εἶπεν ὁ κόμης βαίνων πρὸς αὐτήν.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐστενοχωρεῖτο. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς παραδόξως ἀπήστραπτον.

— Δὲν σκέπτεσθε, ἐντιμότετε . . . νὰ ἀγαπήσῃτε δούλην! . . .

— Ἐχεῖς ἄδικον, ἂν εἰρωνεύησαι, Δάσχα. Εἰμαι εἰλικρινὴς καὶ σὲ ἀγαπῶ.

— Αὐθέντα, ἀκούσατέ με, εἶπεν ἡ Δάσχα, προσπαθοῦσα νὰ κατευνάσῃ τὴν ταραχήν της· γνωρίζω ὅποια εἰμαι καὶ ὁποῖος εἶσθε· μὴ λέγετε τὴν λέξιν ταύτην σὰς ἐξορκίζω. Εἰμαι ἰδικὴ σας, εἰμαι κτημὰ σας· δύνασθε νὰ με μεταχειρισθῆτε ὡς ἀντικείμενον ἰδιοτροπίας, ἢ ὡς παίγιόν σας· δὲν θὰ παραπονεθῶ, διότι εἰμαι δούλη σας. Ἀλλ' ἂν μοὶ λέγητε: σὲ ἀγαπῶ . . . τότε σκεφθῆτέ το, μὲ καθιστάτε ὁμοίαν σας. Μοὶ ζητεῖτε τὴν καρδίαν μου, ἥτις μοὶ ἀνήκει καὶ ἡ ὁποία ἀπαξ μόνον θὰ δοθῇ, ἀπαξ διὰ παντός. Διὰ παντός, ἀκούσατέ το καλῶς, θὰ προσκολληθῶ εἰς ὑμᾶς ὡς ὁ κισσὸς εἰς τὸ δένδρον, θὰ σὰς ἀκολουθήσω πανταχοῦ, θὰ ἀποτελέσω μέρος τοῦ ἐκυτοῦ σας· δύνασθε νὰ με κτυπήσῃτε, νὰ με φονεύσῃτε. Καὶ πέραν τοῦ τάφου ἡ σὰρξ καὶ τὰ ὀστέα μου θὰ ἐνωθῶσι διὰ νὰ σὰς ἐπανεύρωσιν. Ἰδοὺ πῶς θὰ ἡγάπων . . . καλῶς ἐννοεῖτε ὅτι τοῦτο εἶναι παράλογον!

— Ὅχι, ὁ ἔρως οὗτος δὲν με τρομάζει, εἶπεν ὁ κόμης, λαμβάνων τὰς χεῖρας αὐτῆς, οὕτω σὲ θέλω. Σοὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, σὲ ἀγαπῶ! . . .

— Τότε, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, εἶπεν ἡ νεαρὰ κόρη, ὑψοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν· ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, παραδίδομαι εἰς ὑμᾶς. Δὲν δύναμαι νὰ ἤμαι σύζυγός σας, ἀλλὰ σὰς ἀγαπῶ καὶ θὰ σὰς ἀγαπῶ πάντοτε!

Γ'

Ὁ κόμης, καλῇ τῇ πίστει, ἀπεδέξατο τὸν ἄνευ ὀρίων ἔρωτα τοῦτον, ὅστις, ἀνταποκρινόμενος πρὸς ἐκεῖνον, τὸν ὅποτον οὗτος ἡσθάνετο, τῷ ὑπέσχετο ἀρρήτους εὐδαιμονίας.

Τὴν ἐπαύριον τῆς ἀμοιβαίας ταύτης ὁμολογίας, ἀπῆλθε κρυφίως τοῦ μεγάρου μετὰ τῆς Δάσχα. Τὸ ταξείδιον ἦτο ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ ταπεινωθῇ εἰς τοὺς περὶ αὐτόν. Καὶ δὲν ἦτο ἴσως ἐν τῶν μικροτέρων θελγήτρων τοῦ ἔρωτος τοῦτου, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ νὰ ἀποκρύψῃ αὐτόν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς του, ἐκ τῶν ἐρευνητικῶν ὁμμάτων.

Οἱ δύο λοιπὸν ἐρασταὶ ἀπῆλθον εἰς Βιέννην.

Τὸ πᾶν ἀπομακρυνόμενον μεταβάλλει ὄψιν. Τοῦ συμβολαίου τοῦ γάμου μὴ ἀπαιτουμένου πλέον, ἀποφεύγει τις τὰς δυσχερείας τῶν ἀμφιβόλων διατυπώσεων, ἐνῶ ταυτοχρόνως δύναται ν' ἀγαπᾶται ἐν ἀνέσει.

Ἐπρεπε νὰ ἦναι τις πολὺ ὀξυδερκής, ἵνα ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ συνοδεύουσα τὸν κόμητα νεαρὰ γυνὴ ἦτο δούλη. Μὴ οὕσα φιλάρεσκος, ὡς πᾶσα ἀγαπῶσα γυνή, ἐνεδύετο ἄνευ ἐπιδειξέως διὰ τῶν ὠραιότερων ὑφασμάτων καὶ καθίστα ἔτι καταφανεστέρην τὴν φυσικὴν ἀξιοπρέπειαν, δι' ἧς ἦτο πεποικισμένη.

Πανταχοῦ ἡ Δάσχα ἐνεποίει αἰσθησιν. Πάντες ἐθαύμαζον τὴν καλλονὴν ἐκείνην, ἥτις ἐφάνετο ἀγνοοῦσα ἐαυτήν, καὶ πολλάκις συνέβη νὰ συγχαρῶσι τὸν κόμητα διὰ τὸν ἀξιόλογον γάμον του, ὡς ἐπίστευον, μετὰ μαργαρίτου τῆς ρωσικῆς ἀριστοκρατίας.

Ἡ νεαρὰ κόρη, τὴν ὁποίαν ἐκ τοῦ μηδενὸς ἀνύψωσε μέχρις ἐαυτοῦ, ἦτο συγχρόνως γυνὴ καὶ δούλη· δυὰς θελκτικὴ ἀνήκουσα αὐτῷ ἐξ ὁλοκλήρου. Συνεχωνέετο, οὕτως εἰπεῖν, ἐν αὐτῷ, ἀναποσπάστως. Καὶ δημοσίᾳ μὲν ἦτο ἐπιφυλακτικὴ καὶ ψυχρά, κατ' ἰδίαν ὅμως, γυνὴ τῆς Ἀνατολῆς, ἐκυλίετο εἰς τοὺς πόδας τοῦ αὐθέντου, ζῶσα μόνον δι' αὐτόν. Οὕτω συμβαίνει μὲ τὰς θυγατέρας αὐτὰς τῆς χιόνο, ἀφ' ἧς ἡμέρας δώσωσι τὴν καρδίαν αὐτῶν· ἡ θέλησίς των ἐκλείπει, καὶ ὡς Θεὸν λατρεύουσι τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἀγαπῶσι.

Ἐν τούτοις ἤμην ἀνήσυχος, ὡς φίλος, περὶ τῆς τροπῆς, ἣν ἐλάμβανε τὸ συμβεβηκός, ὅπερ δὲν ἐβράδυνα νὰ μάθω. Δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νὰ ἀπατηθῶ εἰς ὅ,τι ἐν ἀρχῇ ἐπίστευον ὡς ἰδιοτροπίαν ἄνευ συνεπειῶν. Ἡ παρεκτροπὴ καθίστατο σοβαρά, καὶ ὠδήγει βεβαίως τὸν Τσχεμόδσκι εἰς σχεδὸν ἐπονειδίστον περιπλοκήν, ἧς θὰ τῷ ἦτο ἀδύνατον ν' ἀπαλλαγῇ.

Ἐκρίνα καλὸν νὰ τῷ γράψω ὑπὸ ταύτην ἐννοίαν, ἀλλ' οὐδεμίαν ἔλαβον ἀπάντησιν, καὶ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην δὲν ἠθέλησα νὰ τὸν ἐπιπλήξω, παρατηρήσας πολλάκις, ὅτι δὲν θεραπεύει τις ἐρωτευμένον διὰ βι-

αῖων μέσων παροργιζόντων ἀντὶ νὰ καθησυχάσωσιν αὐτόν.

Ἐν τούτοις κατὰ τύχην συνήντησα τὴν ἀδελφὴν τοῦ κόμητος νυμφευμένην ἐν Λιβονία.

Ἀφ' οὗ ἡστέθη μετὰ πολλῆς εὐφύας περὶ τῆς γυναικαδέλφης τῆς, ὡς ἐκάλεῖ αὐτήν, μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι εὗρε μέσον νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ἀδελφόν της, τῇ βοηθείᾳ οἷσός της, τῆς θυγατρὸς τοῦ πρίγκηπος Ραλέφ, ἡ ὁποία ἔστεργε νὰ νυμφευθῇ τὸν ἔνοχον ἀμέσως μετὰ τὸν ἀπὸ τῆς δούλης χωρισμὸν του.

Παρὰ τὰ ἀπειρα πλεονεκτήματα τοῦ μετὰ τῆς πρίγκηπέσσης γάμου, ὁμολογῶ ὅτι ἀμφέβαλλον περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μέσου, ὅτε πρῶταν τινὰ ἔλαβον ἐπιστολὴν ἐκ Βιέννης, δι' ἧς ὁ κόμης Τσχεμόδσκι μὲ παρεκάλει νὰ μεταβῶ εἰς συνάντησίν του ὅσον τάχος, δι' ἐκδούλευσιν, ἣν ἀνέμενε ἐκ τῆς φιλίας μου.

Τί εἶχε συμβῆ; ὅ,τι συμβαίνει συνήθως. Τὸ μυθιστόρημα διεδέχθη ἡ πραγματικότης, τὸ ὄνειρον ἡ ἀφύπνησις.

Ἀφ' οὗ ἐξήντησε πᾶσαν τέρψιν μετὰ τῆς νεαρᾶς δούλης, ἐπῆλθεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν, νόμιμος ἢ οὐ, ὁ ἔρως δὲν εἶναι πλέον εἰμὴ ἡρεμὸς ἀγάπη, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ λογικοῦ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῦ πάθους.

Ἡ τυφλὴ ἐκείνη ὑποταγὴ εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς θελήσεις, ἥτις κατ' ἀρχὰς καθίστα τὴν δούλην θελκτικωτάτην, ἤδη τῷ ἐφάνετο μονότονος. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ στάσις της τὸν ἐτρόμαξε, διότι ἦτο προφανὲς ὅτι ἡ Δάσχα, πιστὴ εἰς τοὺς ὅρκους της, συνεσωματώθη, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῷ, καὶ ὁ χωρισμὸς δὲν θὰ ἐπῆρχετο ἄνευ σκληρῶν σπαραγμῶν.

Ἐκ τῶν πρώτων λέξεων τοῦ κόμητος ἠννόησα ὅτι ἰάθη.

Ἡ ἐπιστολὴ τῆς ἀδελφῆς τοῦ ἔφερε τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα. Εἶχε παρρησιάζει εἰς τὴν αὐλήν τὴν πρίγκηπέσσαν Ραλέφ, καὶ τὸν κολακευτικὸν τοῦτον γάμον ἐθεώρει ὡς ἐπανόρθωσιν μετὰ τὸ σφάλμα, ὅπερ μετετρέπετο εἰς σκάνδαλον. Προέβηκε μάλιστα ὅτι ἤδη ἠννόει, ὅτι ἡγάπησε πάντοτε τὴν πρίγκηπέσσαν Ραλέφ, καὶ ὅτι διὰ νὰ τιμωρήσῃ κάπως αὐτὴν διὰ τὰς ἀρνήσεις της προετίμησε μίαν δούλην. Ἐν τούτοις δὲν ἠρνεῖτο τὸν πρὸς τὴν Δάσχαν παρελθόντα ἔρωτά του.

Τὸ σχέδιον τοῦ ν' ἀποχωρισθῇ αὐτῆς εὐκόλως θὰ ἐξετελεῖτο· ἰδοὺ δὲ εἰς τί συνίστατο :

Ὁ κόμης θὰ ἀπῆρχετο πρῶτος. Θὰ ἀνεχώρουν κατόπιν διὰ τὰ ἐν Κόβνο κτήματα τοῦ μετὰ τῆς δούλης, τὴν ὁποίαν θὰ παρέδιδον εἰς τὸν γέροντα ἐπιστάτην. Μεθ' ὃ χρηματικὴ ἐπιταγὴ εἰς τινὰ τραπεζίτην τῆς Βαρσοβίας θὰ τῇ ἐπέτρεπε νὰ νυμφευθῇ ὑποδεέστερόν τινα ὑπάλληλον μὴ τὸσον λεπτολόγον.

Τὸ πᾶν συνίστατο εἰς τὸ νὰ ὀδηγήσῃ αὐτήν καὶ νὰ μὴ τῇ ἀναγγείλῃ τὸν χωρισμὸν, εἰμὴ ἅμα τῇ ἀφίξει ἡμῶν εἰς Κόβνο.

Ἐνέκρινα τὸ σχέδιον, καίτοι ἀνέμενα

φοβερὰν κρίσιν ὅταν θὰ ἀνήγγελλον εἰς τὴν Δάσχαν τὸν χωρισμὸν.

Ὁ κόμης, ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν ἀναχώρησίν του, προσεποιήθη ὅτι ἔλαβεν ἐπιστολὴν ἐκ Πετρούπολεως, ὑποχρεοῦσαν αὐτόν ν' ἀπέλθῃ ἀμέσως. Ἡ νεαρὰ κόρη ὠχρίασεν ὀλίγον, χωρὶς ὅμως νὰ ἐκδηλώσῃ ἄλλως τὴν συγκίνησιν αὐτῆς· οὐδὲ ἔκλαυσε, οὐδὲ ἀπέτεινε ἀδιάκριτόν τινα ἐρώτησιν.

Ἐν τούτοις καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κόμης ἀνῆρχετο εἰς τὴν ἄμαξαν, ἡ Δάσχα λευκὴ ὡς ἄγαλμα ἐπλησίασε καὶ τῷ εἶπε :

— Σὲ ἀγαπῶ καὶ θὰ σὲ ἀγαπῶ πάντοτε!

Δ'

Ἡ Δάσχα, πάντοτε εὐπειθής, ἀφῆθη νὰ ὀδηγηθῇ εἰς Κόβνο, χωρὶς καθ' ὅλον τὸ ταξείδιον νὰ τῇ διαφύγῃ παράπονον ἢ ἐπιπλήξις. Ἡ αὐτὴ πάντοτε ἡρεμὸς μελαγχολία, ἡ διδουσα τῇ φυσιογνωμίᾳ αὐτῆς τοσαύτην εὐγένειαν· τὸ αὐτὸ πάντοτε ὕψος ὑποταγῆς εἰς πάντα τὰ συμβάντα.

Μόλις ἀφίχθημεν, ἐνεδύθη πάλιν τὴν ἐνδυμασίαν τῆς δούλης, καὶ οὕτως ἐνδεδυμένη, ἡσπάζθη μετὰ διαχύσεως τὸν γέροντα ἐπιστάτην, πρὸς ὃν ἀπέστελλεν ἐκ νέου αὐτὴν ὁ κόμης.

Ἐν τούτοις δὲν εἶχον ἔτι ἐκπληρώσει τὸ δυσχερέστερον μέρος τῆς ἀποστολῆς μου, μολονότι ὑπέθετον ὅτι ἡ Δάσχα ἠννόησεν ἤδη τὰ πάντα. Ὁμολογῶ ὅτι ἀνέμενα, παρὰ τὴν φαινομένην γαλήνην, φοβερὰν ἐκρηξίν ἀρῶν καὶ δακρύων.

Ὡπλίσθην λοιπὸν διὰ θάρρους, καὶ μετὰ πολλὰς περιστροφάς, καὶ ἔτι πλείονας προφυλάξεις, τῇ ὁμολόγησα τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ ἐκπληξίς μου ἐφθασεν εἰς τὸ ἐπακρον, ἀκούσας αὐτὴν λέγουσαν μετὰ ψυχρότητος — καὶ ὁ Θεὸς γινώσκει ἂν ἡ ψυχρότης αὐτῇ δὲν ἀπέκρυπτε θυέλλας :

— Εἶναι κύριος νὰ μὴ μὲ ἀγαπᾷ πλέον.

Μετὰ τὴν τόσῃ σκφῇ ταύτην δήλωσιν, ἐπανῆλθον εἰς Πετρούπολιν, καὶ διεβεβαίωσα τὸν κόμητα, ὅτι ὁ χωρισμὸς ἐγένετο ἀποδεκτός καὶ τὸν ἐθεώρουν ὀριστικόν.

— Ἰδοὺ αὕτη ἐλευθέρᾳ, εἶπεν, ὡς εἰ ὠμίλει εἰς ἐαυτόν, καὶ σχεδὸν πλουσία διὰ δούλην, προσέθηκε. Ἄλλως τε μὰς χωρίζουσιν ἤδη χίλια βέρστια.

Ἐπεται συνέχεια.

Α. Μ.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

— 3 —

Ὅσοι τῶν ἐκ τοῦ Γ' ἔτους (ἀριθ. 107) συνδρομητῶν καὶ ἀγοραστῶν ἡμῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἔχωσι πλήρη τὴν συνέχειαν τῆς Δεσποίνης Μονσορώ, δύνανται ἀντὶ δρ. 2 νὰ ἀποκτήσωσι τὰ ἰδιαίτερος ἦδη ἐκτυπωθέντα εἰς τὸ αὐτὸ τῶν Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων σχῆμα 10 φύλλα, ἅτινα πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν, ἀποστέλλονται δὲ ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν, ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἀντιτίμου.